

Romantyczny zryw
Powstanie listopadowe
w PJM

Konstanty Romanow 1779 - 1831

Konstanty Romanow urodził się 8 maja 1779 roku w Carskim Siole (obecnie Puszkין – ok. 25 kilometrów od Sankt Petersburga), zmarł 27 czerwca 1831 roku w Witebsku. Był wielkim księciem rosyjskim z dynastii Romanowów, następcą tronu Rosji w latach 1801-1823, carem Rosji od 27 listopada do 14 grudnia 1823 roku oraz naczelnym

wodzem armii Królestwa Polskiego, sprawującym władzę nad Królestwem Polskim oraz na Litwie.

Urodził się jako drugi syn cara Rosji Pawła I i carowej Marii Fiodorowny. Był bratem dwóch cesarzy: Aleksandra I i Mikołaja I. Od początku robił karierę wojskową – brał udział w wojnach przeciwko cesarzowi Napoleonowi I Bonapartemu. W nagrodę za działalność wojskową, w roku 1814 Konstanty został mianowany przez brata cara Aleksandra I – naczelnym dowódcą wojsk polskich i namiestnikiem Królestwa Polskiego.

Był dwukrotnie żonaty. Najpierw z saksońską księżniczką Julią w roku 1796. Małżeństwo nie było szczęśliwe –. Potem Konstanty poznał Joannę Grudzińską – polską hrabiankę herbu Grzymała i zakochał się w niej. W 1820 roku doprowadził do anulowania jego małżeństwa z Julią i ożenił się z Joanną. Drugie małżeństwo było uznawane przez niektóre osoby na dworze rosyjskim za mezalians – czyli złącanie obyczajów – on wielki książę ożenił się z biedniejszą i mało znaczącą polską szlachcianką.

Ze względu na szczęśliwe małżeństwo i spełnianie się w funkcji carskiego namiestnika Królestwa Polskiego, w roku 1823 zrezygnował z całkowitych praw do tronu rosyjskiego. Po śmierci Aleksandra I w roku 1825, brat Mikołaj z Sankt Petersburga wysłał wiadomość do Konstantego – wzywając go do wstąpienia na tron rosyjski. Był tytułowany jako cesarz Konstanty I. Wtedy Konstanty ze swojej rezydencji w Warszawie, odmówił mu wstąpienia na tron, przysyłając mu akt rezygnacji podpisany w roku 1823. Nie mając innego wyjścia, Mikołaj musiał wstąpić na cesarski tron jako Mikołaj I.

Konstanty nadal był namiestnikiem Królestwa Polskiego. Podlegała mu cała armia polska oraz armia rosyjska stacjonująca w zachodnich guberniach Rosji. Był znany z wprowadzenia do armii ciężkiej dyscypliny, przez którą wielu polskich oficerów popełniło samobójstwo. Zwalczał ruchy wolnościowe, rozbudował tajną policję w Królestwie Polskim. Dbął jednak o polską armię, odmawiając Mikołajowi I m.in. wysłania polskich żołnierzy na wojnę rosyjsko-turecką.

Ze względu na morderczą dyscyplinę wojskową i rozbudowaną tajną policję, wielki książę Konstanty był celem ataku powstańców podczas powstania listopadowego. W nocy z 29 na 30 listopada 1830 roku nastąpił atak powstańców na Belweder w Warszawie, gdzie rezydował Konstanty – zdołał on w przebraniu kobiety wraz z małżonką i wiernymi mu żołnierzami uciec do Rosji, gdzie zmarł na cholere. Istnieje druga jednak wersja tej historii, która mówi, że umarł otruty.

FUNDACJA
MIĘDZY
USZAMI

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie
w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

